

יש נשר בשמים: חודש הנשרים ברשות הטבע והגנים

Posted on 13 בספטמבר 2023 by שוש להב

רשות הטבע והגנים מציינת את חודש הנשרים במהלך חודש ספטמבר ועד חוה"מ סוכות, בפעילויות בשמורת טבע גמלא בגולן, בחי בר כרמל בצפון ובאחוזת קבר בן גוריון בדרום

Categories: מה חדש?, ראשי

Tag: רשות הטבע והגנים, נשר

בישראל נותרו כ-200 נשרים בלבד, זאת כתוצאה מירידה דרסטית והצטמצמות אוכלוסיית הנשרים בישראל בחצי בעשורים האחרונים. לרגל יום הנשר הבינלאומי שחל ב-2 בספטמבר, מציינת רשות הטבע והגנים את חודש הנשרים, במהלך כל חודש ספטמבר ועד חול המועד סוכות, בפעילויות בשמורת טבע גמלא בגולן, בחי בר כרמל בצפון ובאחוזת קבר בן גוריון בדרום - שם יוכלו המטיילים להיחשף לפעילויות לשימור אזורי המחיה של הנשרים, ללמוד מה פוגע בהם ולמה אסור לוותר על מלך העופות בטבע הישראלי.

הגורם העיקרי להכחדת הנשרים והמחייב פתרון דחוף, הוא הרעלות לא חוקיות מחומרי הדברה. אלו מפוזרים כפיתיונות או על פגרים כנגד טורפים וכלבים משוטטים. כך נפגעים הנשרים ועופות דורסים אחרים ומצבם מחמיר עד כדי סכנת הכחדה, והמערכת האקולוגית כולה נפגעת ואינה מתפקדת. כתוצאה מכך עולה בעיית המזיקים והפצת מחלות.

ישנן סיבות נוספות הפוגעות בנשרים, כמו התחממות מלוחות והתנגשות בקווי מתח, שינוי בשיטות רעייה ושינוי בפיזור המזון במרחב ואיכותו, בצד הפרעות במצוקי הקינון. כל אלו מעצימים את הירידה הקיצונית במספר הנשרים, וכיום הם בסכנת הכחדה חמורה כמקננים בישראל, והם מתקיימים רק בזכות מאמצי שימור נרחבים של רשות הטבע והגנים, במסגרת פרויקט "פורשים כנף" ושותפים רבים נוספים.

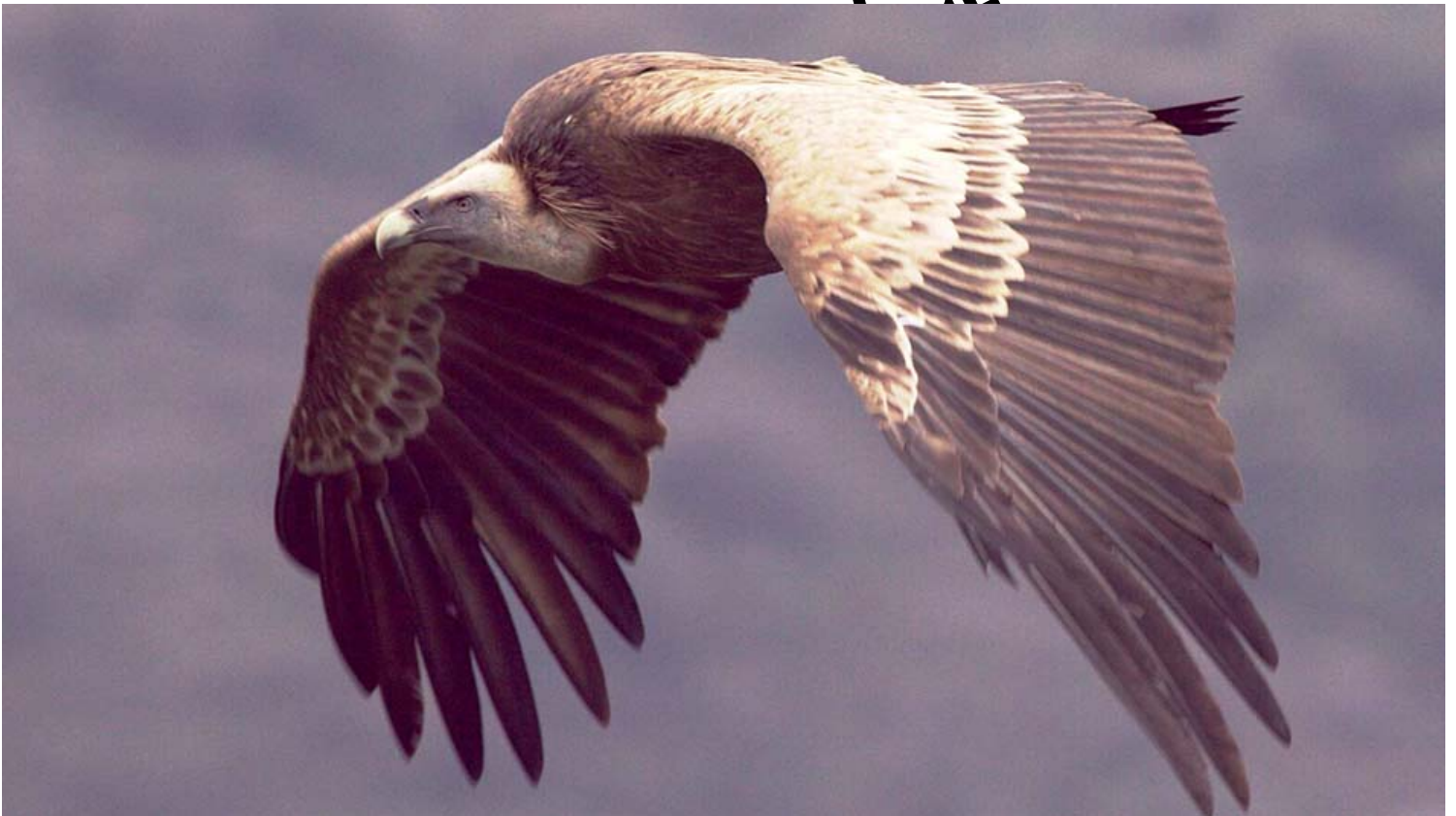
הנשר מלך העופות. צילום ערן היימס, רט"ג

הנשר הוא עוף דורס גדול:

הנשר הוא עוף דורס גדול, המתמחה באכילת פגרי בעלי-חיים, גם כאלו שמתו ממחלות, אותם הם מאתרים תוך כדי דאייה ממרחקים גדולים מאד ובזכות יכולת ראייה למרחק רב. הנשרים, בהיותם עוף מתלהק, מתקבצים במספרים גדולים על הפגרים שאותרו, מכלים אותם גם אם מתו ממחלות מסוכנות לאדם ולמקנה, ולכן הם משמשים כסניטרים של הטבע. בעבר הלא רחוק, לפני כ-70 שנה, מאות זוגות של נשרים קיננו בכל האזורים ההרריים והמצוקים בישראל. אוכלוסיית הנשרים בישראל מנוטרת על ידי רשות הטבע והגנים מדי שנה מאז 1999 ומראשית שנות ב-2000 מזהה ירידה מדאיגה מאוד במספר הנשרים, הכולל ובמספר הקינונים בפרט.

היום, מרבית אוכלוסיית הנשרים בישראל מתרכזת בחבל המדברי, ומספר הפרטים הנצפים (כ-150) ומספר הקינים המתועדים בו יציב יחסית לעומת אזורים אחרים. לעומת זה, מספר הקינים במדבר יהודה ירד ירידה חדה בהשוואה לנגב ובגולן לא נותרו כלל קינונים. בשנת 2021 בלבד נמצאו בישראל לפחות 24 נשרים מתים, מהם לפחות 14 נפגעו בהרעלה הגדולה שהייתה מדרום לערד וארבעה מהרעלה בתרופות וטרינריות. בשנת 2022 מתו לפחות 12, מתוכם שבעה עקב הרעלה מתרופות וטרינריות.

המגוון הביולוגי ממלא תפקיד קריטי בתפקוד המערכת הטבעית (האקולוגית) החיונית לבריאות האדם ולרווחתו, לשגשוג כלכלי, ביטחון תזונתי ותחומים חשובים אחרים. מערכות אקולוגיות בריאות מספקות איכות אוויר, מים וכלל הסביבה ותומכות בתחומי החיים השונים שלנו. בישראל הקטנה חשוב שנשמור על כל רכיב ורכיב במגוון הביולוגי.

נשר במעוף. צילום עידו שקד, רט"ג
חודש הנשרים בשמורת טבע גמלא:

גמלא היא אחת השמורות היפות בגולן. היא אוצרת בתוכה מרחבי נוף גולניים מרשימים, ושלל עופות דורסים הדואים לאורך המצוקים עליהם הם מקננים, סיפור היסטורי מסמר שיער ואגדה על גילוי המקום שתכניס השראה לכל מטייל והרפתקן חובב טבע והיסטוריה. מושבת הנשרים בשמורה נכחדה כתוצאה מהרעלות חוזרות ונשנות. רוב הנשרים הנצפים כיום בגמלא הינה ילידי גרעין הרבייה של פרויקט פורשים כנף, שאוקלמו ושחררו בשמורה בתקווה שבהגיעם לבגרות מינית בגיל ארבע יבחרו לקנן בה. החודש מזמינים אתכם לסיור בשמורה היפה, לגלות מה פוגע בנשרים, איך ניתן להצילם ולמה לעולם לא נוותר על מלך העופות.

מתי? ראש השנה א', ב', ימים שבת-ראשון, 16-17/9, בשעות, 10:30, 12:00, 13:30

משך הפעילות: כשעה.

מי? הסיור מתאים לכל הגילאים. המסלול מונגש.

מה להביא? מים לשתייה, נעלי הליכה, כובע.

ללא תשלום נוסף על דמי הכניסה, חנם למנויי מטמון.

הסיורים הם חלק מפרויקט ההדרכות של משרד התיירות, במטרה לסייע למורי הדרך בארץ.

מי? ההדרכה מתאימה לכל הגילאים. שביל הנשרים והתצפיות מונגשים לעגלות ולכיסאות גלגלים.

הסיור ללא תשלום נוסף על דמי הכניסה לאתר, חנם למנויים, יש להזמין מקום מראש באתר רשות הטבע והגנים, *3639

ובנוסף, בחול המועד סוכות בשמורת גמלא:

מתי? ימים שני-שלישי, 2-4/10 10:00-14:00

היכן נפגשים? יציאה למסלול שביל הנשרים.

משך הפעילות: כשעה.

מי? ההדרכה מתאימה לכל הגילאים. שביל הנשרים והתצפיות מונגשים לעגלות ולכיסאות גלגלים.

מה להביא? מים לשתייה, נעלי הליכה.

הסיוור ללא תשלום נוסף על דמי הכניסה לאתר, חינם למנויים, יש להזמין מקום מראש באתר רשות הטבע והגנים, *3639

נשר בחי בר כרמל. צילום אולגה רייבאק, רט"ג
חודש הנשרים בשמורת הטבע חי בר כרמל:

הנשר המקראי מכונה "מלך העופות", אבל גם למלך יש בעיות והנשר מוכרז כמין בסכנת הכחדה בארץ ובעולם כולו! איך מחזירים נשרים לטבע? כמה ביצים מטילה אמא נשר בשנה? מהי ביצת מילואים ומה כל אחד מאיתנו יכול לעשות כדי לשמור על הנשרים שלא ייעלמו?

בחודש ספטמבר אתם מוזמנים לפגוש ממש מקרוב את הנשרים של הכרמל ולשמוע ממדריכי רשות הטבע והגנים, על הפעולות לשימור אוכלוסיית הנשרים ועל הקינונים במצוקי הכרמל שחזרו אחרי שנים. במהלך היום תוכלו למשש נוצה של נשר, להשוות את "מוטת הכנפיים" שלכם לזו של הנשר, לראות מה גודלה של ביצת נשר ואיך משתמשים במשדר כדי לעקוב אחרי הנשרים.

היכן? שמורת טבע חי בר כרמל

מתי? ימי שבת בספטמבר, 16.9, 23.9, 30.9

התחנות יפעלו רצוף בין 10:00-15:00

ללא תשלום נוסף על דמי הכניסה לאזור, חנינם, מנויי מטמון.

חודש הנשרים בדרום בחול המועד סוכות - אחוזת קבר בן גוריון:

מוזמנים להגיע לתחנת המידע במקום, לשמוע סיפורים על מלך העופות ואיך אפשר להציל אותו.

בחול המועד סוכות בין התאריכים 2-5.10 ובין השעות 0900 ל- 15:00.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם